

Siguldas novada attīstības programma

2021.–2027. GADAM

STRATĒGISKĀ DAĻA

Levads

Siguldas novada attīstības programma 2021.-2027. gadam (turpmāk – Siguldas novada Attīstības programma) ir pašvaldības vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā noteiktas novada vidēja termiņa attīstības prioritātes nākamajiem septiņiem gadiem, izvirzīti rīcības virzieni un tam pakārtotie uzdevumi, kurus pašvaldība sadarbībā ar iesaistītajām pusēm ir apņēmusies īstenot novada un tā iedzīvotāju labā.

Siguldas novada Attīstības programmas loma ir:

- apzināt un novērtēt pašvaldības rīcībā esošos resursus (dabas resursi, infrastruktūra, cilvēkresursi), piedāvājot skaidru redzējumu un risinājumus to efektīvākai izmantošanai;
- mērķtiecīgi plānot rīcības un investīcijas (t.sk. pamats pašvaldības budžeta plānošanai);
- sekmēt visa veida investīciju piesaisti (t.sk. pamats valsts atbalsta plānošanai ārvalstu un vietējo privāto investīciju piesaistei);
- sekmēt teritorijas atpazīstamību.

Siguldas novada Attīstības programmas Stratēģiskās daļas vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi, rīcības virzieni un uzdevumi izstrādāti, balstoties uz pašreizējās situācijas analīzi un Siguldas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2021.-2045. gadam (turpmāk – Siguldas novada Stratēģija).

Vidējā termiņā paredzētās aktivitātes vērstas uz ilgtermiņa stratēģiskajos uzstādījumos noteikto prioritāšu sekmēšanu un virzību uz novada vīziju – 2045. gadā Siguldas novads ir Latvijas dabas perle, kultūras un vēstures vērtībām bagāts novads, ar vienotu un līdzsvarotu attīstību.

Siguldas novada Attīstības programmas izstrāde uzsākta, pamatojoties uz Siguldas novada domes 2021. gada 12. augusta sēdes lēmumu Nr. 6 "Par Siguldas novada Attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu un Darba uzdevuma grozījumiem" un tā pielikumu "Darba uzdevums Siguldas novada attīstības programmas 2021.-2027. gadam izstrādei". Siguldas novada Attīstības programmas izstrāde veikta saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likumu, Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumiem Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" u.c. spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, ņemot vērā valsts līmeņa, Rīgas plānošanas reģiona, kaimiņu pašvaldību un līdz 2021. gada 1. jūlijam pastāvošo novadu – Siguldas, Inčukalna, Krimuldas un Mālpils novada, attīstības programmas.

Siguldas novada Attīstības programma izstrādāta, vadoties no Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādātā materiāla "Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī" (2021. gada marta redakcija).

Ievērojot Darba uzdevumā noteikto, Siguldas novada Attīstības programmā pamatā saglabāta Siguldas novada attīstības programmas 2018.-2024. gadam struktūra un koncepcija.

Saturiski un strukturāli tā sastāv no: pašreizējās situācijas analīzes jeb situācijas analīzes (šajā sadaļā atspoguļota kā novada vizītkarte), Stratēģiskās daļas, Rīcības plāna, Investīciju plāna, Ieviešanas un uzraudzības un novērtēšanas plāna un Pārskata par sabiedrības līdzdalības pasākumiem.

Attīstības programmas mērķis ir nodrošināt pamatu Siguldas novada ilgtspējīgai un līdzsvarotai attīstībai, nosakot priekšnosacījumus dažādu fondu līdzekļu apguvei un sabalansētai budžeta plānošanai nākamajam plānošanas periodam.

Satura rādītājs

1. Novads pašreizējā situācijā – vizītkarte	4
2. Ilgtermiņa stratēģiskie uzstādījumi	6
3. Vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi	8
3.1. Vidēja termiņa prioritātes	8
3.2. Rīcības virzieni un uzdevumi.....	11
4. Saskaņotība un pēctecība.....	15
4.1. Atbilstība vidēja termiņa nacionāla līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentam	15
4.2. Atbilstība vidēja termiņa reģionāla līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentam	16
4.3. Kaimiņu pašvaldību kopīgās interešu jomas un sadarbība.....	16
4.4. Atbilstība vietēja līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentam	17

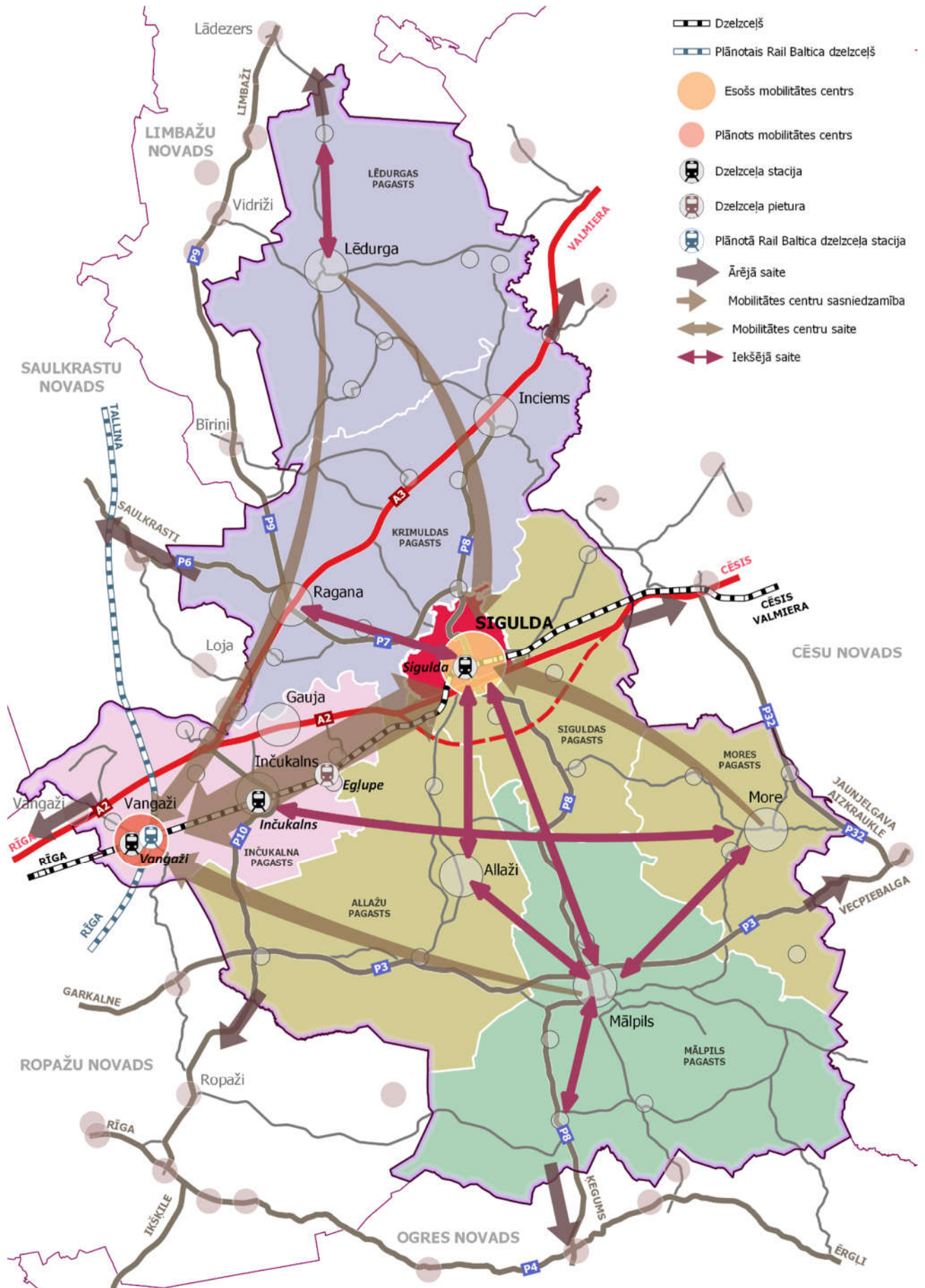
1. Novads pašreizējā situācijā – vizītkarte

- **Teritorijas novietojums un platība:** Rīgas plānošanas reģionā, Latvijas centrālajā daļā, uz ziemeļaustrumiem no Rīgas pilsētas. Teritorijas platība ir ~1029,4 km².
- **Administratīvā struktūra:** ar 2021. gada 1. jūliju Siguldas novadā ietilpst 8 teritoriālās vienības, tai skaitā 1 pilsēta – Sigulda, un 7 pagasti (Allažu, Inčukalna, Krimuldas, Lēdurgas, Mālpils, Mores un Siguldas pagasts). Teritorijas attīstības centrs – Sigulda.
- **Iedzīvotāji un apdzīvojuma blīvums:** iedzīvotāju skaits¹ 2021. gada sākumā – 30 625, no tiem, ~49 % Siguldas pilsētā, bet 51 % pārejā novada teritorijā. Iedzīvotāju blīvums ir 30 cilvēki/km².
- **Robežas:** dienvidrietumos ar Ropažu novadu, rietumos – Ādažu un Saulkrastu novadu, ziemeļos – Limbažu novadu, austrumos – Cēsu novadu, bet dienvidos – Ogres novadu.
- **Autoceļi, dzelzceļš un sasniedzamība:** novadu šķērso valsts galvenais nozīmes autoceļš A2 Rīga–Sigulda–Igaunijas robeža (Veclaicene) un A3 Inčukalns–Valmiera–Igaunijas robeža (Valka), 7 valsts reģionālie autoceļi un dzelzceļa līnija Rīga–Lugaži–valsts robeža. Siguldas pilsētā izveidots mobilitātes punkts jeb dažādu līmeņu transporta mezgls. Rīga atrodas 53 km attālumā.
- **Izglītība:** tiek nodrošināti vispārējās, profesionālās, profesionālās ievirzes un interešu izglītības, kā arī mūžizglītības pakalpojumi visām vecuma grupām.
- **Kultūra un atpūta:** kultūras pasākumus nodrošina kultūras centri, kultūras un tautas nami. Kultūras pakalpojumus piedāvā arī muzeji, bibliotēkas, dažādas aktivitātes arī novadā esošās kultūrvietas.
- **Veselība un sociālā vide:** veselības pakalpojumus sniedz SIA "Siguldas slimnīca", doktorāti, veselības punkti un ģimenes ārstu prakses. Sociālos pakalpojumus nodrošina Siguldas novada pašvaldības Sociālais dienests, sadarbībā ar nevalstiskām organizācijām, bet aprūpes pakalpojumus – Siguldas novada pašvaldības Sociālās aprūpes centrs.
- **Sports:** novadā ir vēsturiskas un spēcīgas sporta, īpaši – ziemas, tradīcijas. Siguldas pilsēta un novads ir Eiropas nozīmes ziemas sporta centrs un tajā ir trīs nacionālās sporta bāzes - bobsleja un kamaniņu trase "Sigulda", Siguldas pilsētas trase un Fisher slēpošanas centrs. Plaši pieejamas tautas sporta aktivitātes un dažāda līmeņa sporta pasākumi.
- **Uzņēmējdarbība un nodarbinātība:** bezdarba līmenis² 2021. gada augustā – 4,2 %. Visplašāk pārstāvētās uzņēmējdarbības nozares ir dažāda veida ražošana (apstrādes rūpniecība, kokapstrāde, lauksaimniecība, piena produktu ražošana, lopkopība) un pakalpojumu sniegšana (tūrisms, transports un loģistika, tirdzniecība).
- **Tūrisms:** populārākie objekti ir Gaujas nacionālais parks un Gaujas senleja, pilis un muižas, dabas objekti, baznīcas, pilskalni, Turaidas muzejrezervāts un citi muzeji. Novads raksturojas arī kā profesionālās kultūras centrs (ar koncertu norises un profesionālās mākslas pasākumu vietām) un rekreācijas centrs (aktīvās atpūtas vietas).

¹ Centrālās statistikas pārvaldes dati

² Nodarbinātības valsts aģentūra, Bezdarba rādītāji

Siguldas novada administratīvā struktūra un funkcionālās saites

2. Ilgtermiņa stratēģiskie uzstādījumi

Siguldas novada ilgtermiņa stratēģiskie uzstādījumi noteikti Siguldas novada Stratēģijā, kas ir hierarhiski augstākais ilgtermiņa vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments Siguldas novadā. Stratēģijā definēta teritorijas attīstības vīzija, stratēģiskie mērķi un ilgtermiņa prioritātes, teritorijas specializācija, kā arī telpiskās attīstības perspektīva.

Vietējās pašvaldības misija pēc būtības ir ar iedzīvotāju vēlētas pārstāvniecības un tās izveidotu institūciju starpniecību īstenot novada administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses un valsts noteiktos uzdevumus, ar ko arī sasaucas Siguldas novada vīzija, tās izpildes procesā balstītie stratēģiskie mērķi un aktualitātes – ilgtermiņa prioritātes.

Siguldas novada stratēģiskie mērķi balstās uz sabiedrības, pakalpojumu, ekonomikas un dzīves telpas attīstību. Izvirzītās ilgtermiņa prioritātes jeb attīstības virzieni tiek skatīti savstarpējā mijiedarbībā – ekonomiskā aktivitāte veicina dzīves telpas veidošanos, novada unikālās bagātības un sakārtota infrastruktūra ir pievilcīga vide investīcijām.

Siguldas novada nozaru stratēģijas, koncepcijas un rīcības plāni, kas ir detalizētāki, konkrētāki un realizējami laikā, ir viens no instrumentiem novada attīstības vidēja termiņa mērķu un uzdevumu realizācijai.

Siguldas novada Stratēģijas ilgtermiņa uzstādījumi ir izvirzīti saskaņā ar nacionālā un reģionālā līmeņa ilgtermiņa plānošanas dokumentiem – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam un Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģiju 2030. gadam. Secīgi, Siguldas novada Attīstības programma veidota saskaņā ar Siguldas novada Stratēģiju.

Siguldas novada ekonomiskā specializācija, lai nodrošinātu saskaņotu un mērķtiecīgu novada ekonomisko attīstību, novērtējot esošos resursus, tautsaimniecības jomas un attīstības tendences, tai pat laikā kalpojot par pamatu novada zīmola veidošanas un popularizēšanas procesā:

Eiropā un Baltijas jūras reģionā

- starptautiskas nozīmes ziemas sporta centrs
- tūrisma un rekreācijas centrs
- profesionālās kultūras centrs

Latvijā

- tūrisma, kultūras un rekreācijas centrs
- ziemas sporta centrs
- būvmateriālu ražošanas, kokapstrādes, tekstilapstrādes, lauksaimnieciskās produkcijas ražošanas un pārstrādes uzņēmumu attīstības centrs

Rīgas plānošanas reģionā

- tūrisma, kultūras un rekreācijas centrs
- sporta un izglītības centrs
- pakalpojumu un kokapstrādes uzņēmumu attīstības centrs

Siguldas novada stratēģiskā matrica

Siguldas novada Stratēģija	VĪZIJA	Latvijas dabas pārle, kultūras un vēstures vērtībām bagāts novads, ar vienotu un līdzsvarotu attīstību
	STRATĒĢISKIE MĒRĶI	SM1 Dzīves telpa ar kvalitatīvu publisko infrastruktūru, pakalpojumiem un drošu vidi SM2 Efektīva pārvalde un ekonomisko aktivitāti veicinoša daudzveidīga un konkurētspējīga saimnieciskā darbība
	ILGTERMIŅA PRIORITĀTES	IP1 Iedzīvotājs IP2 Ekonomika IP3 Mūsdienīga un ilgtspējīga dzīves vide IP4 Novada vienotība un identitāte
	EKONOMISKĀ SPECIALIZĀCIJA	<ul style="list-style-type: none"> ● Izglītības, kultūras un sporta pakalpojumi ● Lauksaimnieciskās produkcijas ražošana un pārstrāde ● Mežsaimniecība un kokapstrāde ● Būvmateriālu ieguve, ražošana un pārstrāde ● Tūrisma, rekreācijas, viesmīlības un tirdzniecības pakalpojumi ● Transporta un loģistikas pakalpojumi
	VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTES	Teritorijas attīstības aktualitātes, kuru risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām aktualitātēm
Siguldas novada Attīstības programma	RĪCĪBAS VIRZIENI	Konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai
	UZDEVUMI	Izvirzīti rīcības virzienu sasniegšanai
	AKTIVITĀTES	Konkrētu pasākumu kopums, kas noteikts izvirzīto uzdevumu izpildei
	PROJEKTI	Plānotie investīciju projektus, kurus plānots realizēt vismaz 3 gadu periodā
	RĀDĪTĀJI	Indikatori, kas apraksta rezultātus, kuri raksturo uzdevumu izpildi un Siguldas novada attīstības tendences

3. Vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi

Vidēja termiņa prioritātes tiek noteiktas atbilstoši ilgtermiņa prioritātēm, izvērtējot Siguldas novada pieejamos resursus, esošo situāciju un uz klausot līderu viedokļus.

3.1. Vidēja termiņa prioritātes

Vidēja termiņa prioritātes veido stratēģisko ietvaru rīcības virzieniem, no tiem izrietošajiem uzdevumiem, kas tālāk ir pamats Rīcības un Investīciju plānam.

Siguldas novada Attīstības programmā izvirzītās vidēja termiņa prioritātes un rīcību virzieni ir izvirzīti saskaņā ar Siguldas novada Stratēģijā noteikto, Nacionālā attīstības plāna 2021.-2027. gadam (turpmāk – NAP 2027) un Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas 2014.-2020. gadam (turpmāk – RPR Attīstības programma)³ prioritātēm, ņemot vērā Rīcības plānu Rīgas metropoles areāla attīstībai, nozaru politiku pamatnostādnes un plānošanas dokumentus, kā arī izvērtējot Siguldas novada resursus, attīstības tendences un iespējas, tematisko darba grupu priekšlikumus un iedzīvotāju aptaujas anketas kopsavilkumu.

Siguldas novadam līdz 2027. gadam izvirzītas **8 vidēja termiņa prioritātes**, ievērojot attīstības plānošanas pēctecības un saskaņotības principus, t.sk. saskaņotību ar Siguldas novada Stratēģiju:

VTP1 Aktīva un zinoša sabiedrība	VTP2 Iedzīvotāju vajadzībās balstīti pakalpojumi	VTP3 Sakopts, vieds un drošs novads	VTP4 Dabas daudzveidība un augsta vides kvalitāte
VTP5 Ekonomiski aktīvs novads	VTP6 Mobilitāte un transports	VTP7 Daudzveidīgs un atpazīstams novads	VTP8 Teicama pārvaldība

Definētās prioritātes ir vienlīdz līdzvērtīgas, tās aptver visu vietējās pašvaldības darba lauku, veicamās funkcijas, un tikai kompleksa, racionāla un pārdomāta rīcības virzienu īstenošana var veicināt Siguldas novada attīstību, uzlabojot darba un dzīves vides kvalitāti novada iedzīvotājiem. Starpnozaru sadarbības, komunikācijas veicināšana un sabiedrības iesaiste kā horizontāla aktivitāte skar visas vidēja termiņa prioritātes un tām pakārtotos virzienus un uzdevumus.

³ Darbības termiņš pagarināts līdz jaunās programmas 2021.-2027. gadam apstiprināšanai

Vidēja termiņa prioritātes **AKTĪVA UN ZINOŠA SABIEDRĪBA** mērķis ir veidot vienotu un sociāli aktīvu sabiedrību.

Novada iedzīvotāji ir galvenais vietējās pašvaldības attīstības resurss, tādēļ vietējās sabiedrības – bērnu, jauniešu, ģimeņu, senioru – attīstībai un kopienas aktivitāšu veicināšana ir viens no svarīgākajiem priekšnosacījumiem novada līdzsvarotai attīstībai nākamajā periodā. Vietējās kopienas un nevalstisko organizāciju darbība ir viens no galvenajiem pilsoniskas sabiedrības attīstības mehānismiem, to darbība dažādo vietējās aktivitātes, rūpējas par dažādu grupu interešu aizstāvību un vietējās teritorijas attīstību. Jāuzsver šo aktivitāšu būtiskums sabiedrības saliedēšanā, kā arī atbildības par vietu, piederības, un patriotisma veicināšanā.

Vidēja termiņa prioritātes **IEDZĪVOTĀJU VAJADZĪBĀS BALSTĪTI PAKALPOJUMI** mērķis ir sakārtot un attīstīt izglītības, veselības, sociālo pakalpojumu, kultūras un sporta jomas, kuras ir pašvaldības un tās iestāžu pārziņā, nodrošinot kvalitatīvu materiāli tehnisko bāzi, atbilstošu infrastruktūru un pakalpojumu sniegšanas kvalitāti.

Arī turpmākajā periodā Siguldas novadā uzsvars jāliek uz kvalitatīvu pirmsskolas, vispārējās un interešu izglītības apguvi, vienlaicīgi meklējot iespējas materiāli tehniskās bāzes ilgtspējīgai izmantošanai.

Cilvēkresursu attīstības veicināšanā pievēršama uzmanība arī fiziskajai attīstībai, ko nodrošina nodarbošanās ar sportiskajām aktivitātēm un veselīga dzīvesveida piekopšana. Sabiedrības veselības veicināšanas pasākumi pateicoties tendencēm Eiropā un valstī kopumā, ieņem arvien nozīmīgāku lomu pašvaldības dienas kārtībā – izglītots, sabiedrībā aktīvs, sportisks un veselīgs cilvēks nozīmē konkurētspēju vietējā un valsts mēroga darba tirgū.

Attīstot novada kultūras infrastruktūru, radot apstākļus nemateriālās kultūras attīstībai un saglabāšanai, piedāvājot daudzveidīgu kultūras piedāvājumu, iedzīvinot jaunas tradīcijas, un aktivizējot dažādu sabiedrības grupu sadarbību, tiks veidota arī novada identitāte, un caur radošu sadarbību novads kļūs saliedētāks. Sabiedrība jāatbalsta un jāiesaista, lai saglabātu novada nemateriālo kultūras mantojumu, jārosina tās radošās iniciatīvas un sociālās līdzdalības aktivitātes un jānodrošina brīvā laika pavadīšanas iespējas caur dažādām radošām izpausmēm ikviena vecuma mērķgrupai.

Vidēja termiņa prioritātes **SAKOPTS, VIEDS UN DROŠS NOVADS** mērķis ir attīstīt ilgtspējīgu un mūsdienīgu infrastruktūru novada attīstības centrā, ciemos un pārējās apdzīvotajās vietās, saglabājot dabas vērtības un vides ainavisko daudzveidību. Vidēja termiņa prioritāte ietver mājokļu, tehniskās infrastruktūras un publiskās ārtelpas sakārtošanu un attīstību, tostarp attīstot un pielietojot viedās tehnoloģijas un risinājumus. Svarīgi ir veidot drošu un pieejamu vidi, kā arī sabiedriskās kārtības nodrošināšanu. Infrastruktūras un vides pilnveides nozīme akcentējama gan uzņēmējdarbības vides attīstības veicināšanā, gan vietējo iedzīvotāju dzīves kvalitātes paaugstināšanā.

Vidēja termiņa prioritātes **DABAS DAUDZVEIDĪBA UN AUGSTA VIDES KVALITĀTE** mērķis ir sekmēt dabas aizsardzību un resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Vides aizsardzība, ūdeņu teritoriju un atkritumu ilgtspējīga apsaimniekošana nodrošina, ka novads ir tīrs un pievilcīgs.

Vidēja termiņa prioritātes **EKONOMISKI AKTĪVS NOVADS** mērķis ir veicināt ekonomiski aktīvas vides attīstību, liekot uzsvāru uz uzņēmējdarbības nepieciešamās infrastruktūras pilnveidi un attīstību, uzņēmējdarbības atbalstu un sadarbības veicināšanu, attīstīt kompleksu tūrisma piedāvājuma iespēju attīstību, līdzsvarotu un ilgtspējīgu pašvaldības resursu izlietojumu, kā arī sadarbības un komunikācijas uzlabošanu ar visām iesaistītajām pusēm. Pašvaldība darbojas kā informācijas kanāls un saikne efektīvai sadarbībai starp visām interešu grupām.

Vidēja termiņa prioritātes **MOBILITĀTE UN TRANSPORTS** mērķis ir sakārtot ceļu un ielu infrastruktūru, nodrošinot sasniedzamību. Prioritāte vērsta uz ērtām pārvietošanās iespējām gan novadā iekšēji, gan ārpus tā, kas balstīta uz integrētu sabiedrisko transportu, attīstītiem mobilitātes punktiem, mikromobilitātes attīstību un citiem viedās mobilitātes risinājumiem.

Vidēja termiņa prioritātes **DAUDZVEIDĪGS UN ATPAZĪSTAMS NOVADS** mērķis ir attīstīt novada atpazīstamību, saglabājot katras vietas identitāti un daudzveidību, vienlaicīgi attīstot gan kopējo Siguldas novada zīmolu, gan individuālos teritoriālo vienību zīmolus.

Vidēja termiņa prioritātes **TEICAMA PĀRVALDĪBA** mērķis ir izveidot uz iedzīvotājiem vērstu un pēc labākajiem administrācijas principiem veidotu pārvaldes sistēmu. Vidēja termiņa prioritāte ietver uz novada attīstību orientētas, inovatīvas un kvalitatīvas vadības sistēmas izveidošanu. Katrs darbinieks ir savas jomas speciālists, pakalpojumu pieejamība ir palielināta modernizējot un digitalizējot procesu, notiek regulāra informācijas apmaiņa starp iedzīvotājiem un pašvaldību.

1. tabula. **Vidēja termiņa prioritāšu sasaiste ar stratēģiskajiem mērķiem**

VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTE	STRATĒĢISKAIS MĒRĶIS	
	SM1 Dzīves telpa ar kvalitatīvu publisko infrastruktūru, pakalpojumiem un drošu vidi	SM2 Efektīva pārvalde un ekonomisko aktivitāti veicinoša daudzveidīga un konkurētspējīga saimnieciskā darbība
VTP1 Aktīva un zinoša sabiedrība	✓	
VTP2 Iedzīvotāju vajadzībās balstīti pakalpojumi	✓	
VTP3 Sakopts, vieds un drošs novads	✓	
VTP4 Dabas daudzveidība un augsta vides kvalitāte	✓	
VTP5 Ekonomiski aktīvs novads		✓
VTP6 Mobilitāte un transports	✓	✓
VTP7 Daudzveidīgs un atpazīstams novads	✓	✓
VTP8 Teicama pārvaldība	✓	✓

2. tabula. **Vidēja termiņa prioritāšu sasaiste ar ilgtermiņa prioritātēm**

VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTE	ILGTERMIŅA PRIORITĀTE			
	Iedzīvotājs	Ekonomika	Mūsdienīga un ilgtspējīga dzīves vide	Novada vienotība un identitāte
VTP1 Aktīva un zinoša sabiedrība	✓			✓
VTP2 Iedzīvotāju vajadzībās balstīti pakalpojumi	✓		✓	
VTP3 Sakopts, vieds un drošs novads			✓	
VTP4 Dabas daudzveidība un augsta vides kvalitāte			✓	
VTP5 Ekonomiski aktīvs novads		✓		
VTP6 Mobilitāte un transports		✓	✓	
VTP7 Daudzveidīgs un atpazīstams novads		✓		✓
VTP8 Teicama pārvaldība		✓	✓	

3.2. Rīcības virzieni un uzdevumi

Rīcības virzieni ir konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts noteikto vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai. Siguldas novadam stratēģisko uzstādījumu sasniegšanai izvirzīti **16 rīcības virzieni**.

Rīcību virzienu sasniegšanai izvirzīti **62 uzdevumi**. Rīcību virzienu un uzdevumu numerācijai nav prioritāras nozīmes – visi virzieni ir vienlīdz svarīgi sabalansētai un ilgtspējīgai Siguldas novada attīstībai.

3. tabula. **Rīcības virzieni un uzdevumi**

VTP1 AKTĪVA UN ZINOŠA SABIEDRĪBA	
RV1 KOPIENAS	<p>U1. Veicināt kopienu sadarbību un sabiedrisko aktivitāti</p> <p>U2. Īstenot jaunatnes politiku</p> <p>U3. Īstenot senioru politiku</p> <p>U4. Īstenot ģimeņu atbalsta pasākumus</p> <p>U5. Atbalstīt novada un individuālās teritoriālo kopienu tradīcijas</p>
VTP2 IEDZĪVOTĀJU VAJADZĪBĀS BALSTĪTI PAKALPOJUMI	
RV2 IZGLĪTĪBA VISOS VECUMOS	<p>U6. Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un iekļaujošu pirmsskolas, vispārējo un speciālo izglītību</p> <p>U7. Nodrošināt pieejamu, kvalitatīvu un daudzveidīgu interešu un profesionālās ievirzes izglītību</p> <p>U8. Attīstīt mūžizglītības piedāvājumu un nodrošināt to pieejamību</p>

	U9. Uzlabot izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi
RV3 KULTŪRVIDE	U10. Nodrošināt kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras pakalpojumu un pasākumu piedāvājumu U11. Saglabāt un attīstīt kultūras mantojumu un tradīcijas U12. Uzlabot kultūras iestāžu/objektu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi
RV4 SPORTS UN VESELĪGS DZĪVESVEIDS	U13. Attīstīt sporta un veselīga dzīvesveida aktivitāšu daudzveidību un paaugstināt to kvalitāti U14. Pilnveidot sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi U15. Sekmēt augstu sasniegumu sportu
RV5 VESELĪBAS APRŪPE	U16. Veicināt veselības aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumu daudzveidību, kvalitāti un pieejamību U17. Veicināt veselības aprūpes iestāžu un infrastruktūras attīstību
RV6 SOCIĀLĀ VIDE	U18. Pilnveidot sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu kvalitāti un daudzveidību U19. Uzlabot sociālo pakalpojumu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi
VTP3 SAKOPTS, VIEDS UN DROŠS NOVADS	
RV7 MĀJOKLIS UN NEKUSTAMĀIS ĪPAŠUMS	U20. Veicināt jaunu ekonomisku mājokļu būvniecību U21. Veicināt ēku energoefektivitātes paaugstināšanu U22. Veicināt daudzdzīvokļu ēku teritoriju sakārtošanu U23. Attīstīt pašvaldības dzīvojamo fondu
RV8 TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA	U24. Attīstīt ūdenssaimniecības infrastruktūru U25. Attīstīt siltumapgādes un enerģētikas infrastruktūru U26. Attīstīt inženierbūvju energoefektivitāti un racionālu energoresursu izmantošanu U27. Veicināt viedo tehnoloģiju un risinājumu ieviešanu tehniskās infrastruktūras attīstībā U28. Veicināt ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanu un šķirošanu
RV9 DROŠĪBA	U29. Uzlabot drošību un sabiedrisko kārtību U30. Veicināt iestāžu sadarbību drošības sajūtas uzlabošanā U31. Attīstīt videonovērošanas infrastruktūras un citu viedo risinājumu attīstību un pārklājumu

VTP4 DABAS DAUDZVEIDĪBA UN AUGSTA VIDES KVALITĀTE	
RV10 VIDES PĀRVALDĪBA UN PUBLISKĀ ĀRTELPA	<p>U32. Nodrošināt vides aizsardzību un dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu</p> <p>U33. Nodrošināt daudzveidīgu lauku teritorijas attīstību</p> <p>U34. Pilnveidot publiskās ārtelpas kvalitāti un vides pieejamību</p> <p>U35. Veicināt un attīstīt publisko ūdeņu pieejamību, izmantošanu un apsaimniekošanu</p>
VTP5 EKONOMISKI AKTĪVS NOVADS	
RV11 UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE	<p>U36. Veicināt investīciju piesaisti ekonomikas attīstībai</p> <p>U37. Pilnveidot un attīstīt uzņēmējdarbības vides atbalsta sistēmu</p> <p>U38. Veicināt uzņēmēju sadarbību ekonomiskās vides attīstībā</p> <p>U39. Attīstīt uzņēmējdarbību sekmējošo infrastruktūru un pakalpojumus</p> <p>U40. Sekmēt vietējās ekonomikas dažādošanu</p> <p>U41. Sekmēt daudzveidīgu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozaru attīstību</p>
RV12 TŪRISMS	<p>U42. Veicināt tūrisma un pakalpojumu nozares izaugsmi un popularitāti</p> <p>U43. Uzlabot tūrisma infrastruktūru</p> <p>U44. Pilnveidot tūrisma informācijas apriti, mazinot sezonālītāti tūrisma nozarē</p>
VTP6 MOBILITĀTE UN TRANSPORTS	
RV13 SATIKSMES INFRASTRUKTŪRA	<p>U45. Uzlabot transporta būvju infrastruktūru un apgaisojumu</p> <p>U46. Attīstīt gājēju un velo infrastruktūru</p> <p>U47. Uzlabot un pilnveidot satiksmes drošību</p>
RV14 SABIEDRISKAIS TRANSPORTS	<p>U48. Pilnveidot sabiedriskā transporta pieejamību</p> <p>U49. Attīstīt iekšējo un ārējo sasniedzamību un savienojamību</p> <p>U50. Pilnveidot un attīstīt sabiedriskā transporta mobilitātes punktus</p>
VTP7 DAUDZVEIDĪGS UN ATPAZĪSTAMS NOVADS	
RV15 ATPAZĪSTAMĪBA	<p>U51. Attīstīt informācijas telpu</p> <p>U52. Īstenot novada mārketingu</p> <p>U53. Sekmēt novada daudzveidību un individualitāti</p>

VTP8 TEICAMA PĀRVALDĪBA

RV16 PĀRVALDE UN SADARBĪBA

- U54.** Palielināt pašvaldības darbības efektivitāti un uzlabot un pakalpojumu pieejamību
- U55.** Uzlabot pašvaldības ēku infrastruktūru un energoefektivitāti
- U56.** Veidot sociālo dialogu un veicināt iedzīvotāju informētības līmeņa paaugstināšanu
- U57.** Pilnveidot sabiedrības iesaistes un informēšanas procesus
- U58.** Pilnveidot pašvaldības īpašumu pārvaldību
- U59.** Veicināt vienlīdzīgu iespēju politikas ieviešanu
- U60.** Stiprināt novada pārvaldības modeli, kapacitāti un sadarbību iestāžu un struktūrvienību starpā
- U61.** Modernizēt publisko pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo tehnisko nodrošinājumu
- U62.** Attīstīt un stiprināt sadarbību ar partneriem vietējā, reģionālā, nacionālā un starptautiskā līmenī (dažādās jomās)

4. Saskaņotība un pēctecība

4.1. Atbilstība vidēja termiņa nacionāla līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentam

NAP 2027 izvirza vairākus stratēģiskos mērķus un prioritātes. Pašvaldības noteiktas kā līdzatbildīgās iestādes dažādu rīcības virzienu uzdevumos: ģimeņu labklājības veicināšana, labvēlīgu apstākļu radīšana ģimenes un darba dzīves saskaņošanai u.c. Kā citi uzdevumi noteikti, piemēram, remigrācijas veicināšana, sociālās politikas plānošana, darba ar jaunatni nozīmes un veidu paplašināšana un stiprināšana, digitālās transformācijas sekmēšana uzņēmējdarbībā, aktīvās darba tirgus politikas attīstīšana, transporta sistēmas pilnveidošana, klimata pārmaiņu ietekmju mazināšana, atkritumu rašanās un apglabājamo atkritumu samazināšana, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumu integrēšanu tautsaimniecības nozarēs u.c. uzdevumi. Visi šie uzdevumi ņemami vērā gan plānojot Siguldas novada pašvaldības ikdienas darbus, gan plānojot pašvaldības ilgtspējīgu attīstību, lai tā būtu saskaņā ar NAP 2027 noteiktajiem uzstādījumiem.

Siguldas novada rīcības virzienu saskaņotība ar NAP 2027 atspoguļota 4. tabulā.

4. tabula. **Saskaņotība ar NAP 2027**

NAP 2027 izvirzītie rīcības virzieni	Siguldas novada Attīstības programmas rīcības virzieni
Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe	RV5 Veselības aprūpe
Psiholoģiskā un emocionālā labklājība	RV5 Veselības aprūpe RV6 Sociālā vide
Stipras ģimenes paaudzēs	RV1 Kopienas RV6 Sociālā vide
Sociālā iekļaušana	RV6 Sociālā vide
Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai	RV16 Pārvalde un sadarbība
Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība	RV2 Izglītība visos vecumos
Produktivitāte, inovācija un eksports	RV11 Uzņēmējdarbība vide RV12 Tūrisms
Darbs un ienākumi	RV11 Uzņēmējdarbība vide
Kapitāls un uzņēmējdarbības vide	RV11 Uzņēmējdarbība vide
Daba un vide – "Zaļais kurss"	RV10 Vides pārvaldība un publiskā ārtelpa
Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi	RV16 Pārvalde un sadarbība
Līdzsvarota reģionālā attīstība	Kopsakarā ar visiem rīcības virzieniem
Mājoklis	RV7 Mājoklis un nekustamais īpašums
Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs	RV3 Kultūrvide RV4 Sports un veselīgs dzīvesveids
Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai	RV3 Kultūrvide RV4 Sports un veselīgs dzīvesveids
Saliedētība	RV1 Kopienas
Tiesiskums un pārvaldība	RV16 Pārvalde un sadarbība
Drošība	RV9 Drošība

4.2. Atbilstība vidēja termiņa reģionāla līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentam

Rīgas plānošanas reģiona teritorijas attīstība tiek plānota pēc RPR Attīstības programma un izstrādes stadijā esošajā Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas 2021.-2027. gadam izvirzītajiem uzstādījumiem, kuri tiks īstenoti sadarbojoties nacionālajām, reģionālajām un vietējām pārvaldes līmeņa institūcijām.

Siguldas novada rīcības virzienu saskaņotība ar RPR Attīstības programmas vidēja termiņa tematiskajām prioritātēm atspoguļota 5. tabulā.

5. tabula. **Saskaņotība RPR Attīstības programmu**

RPR Attīstības programmas prioritātes	Siguldas novada Attīstības programmas rīcības virzieni
Vitāla dabiskā kustība un migrācija	RV1 Kopienas
Kopienas un to pašpietiekamība	RV1 Kopienas RV16 Pārvalde un sadarbība
Elastīga un izcila izglītība	RV2 Izglītība visos vecumos
Globāli konkurētspējīgas nozares	RV3 Kultūrvide RV4 Sports un veselīgs dzīvesveids RV11 Uzņēmējdarbība vide RV12 Tūrisms
Kvalitatīva satiksme un loģistika	RV13 Satiksmes infrastruktūra RV14 Sabiedriskais transports
Pašvaldības – attīstības virzītājas	RV16 Pārvalde un sadarbība
Ilgtermiņīgas dzīves vide	RV7 Mājoklis un nekustamais īpašums RV8 Tehniskā infrastruktūra RV10 Vides pārvaldība un publiskā ārtelpa
Vieda attīstība	Kopsakarā ar visiem rīcības virzieniem

4.3. Kaimiņu pašvaldību kopīgās interešu jomas un sadarbība

Siguldas novada un kaimiņu pašvaldību kopīgās interešu jomas noteiktas, ņemot vērā gan vēsturiskos sadarbības virzienus, gan apzinot viedokli par perspektīviem virzieniem. Tie ir:

Sadarbība kopumā:

- ceļu, dzelzceļa un citas infrastruktūras uzlabošana un attīstība;
- ekonomiskā potenciāla attīstības veicināšana, tai skaitā sadarbības projektu īstenošana uzņēmējdarbības veicināšanai;
- sadarbība tūrisma teritoriju ilgtspējības nodrošināšanā;
- dabas aizsardzības teritoriju saglabāšana, dabas resursu saudzīga izmantošana un apsaimniekošana;
- publisko pakalpojumu (veselība, sports u.c.) attīstība un sadarbības īstenošana;
- kultūrvides uzturēšana un attīstība.

6. tabula. **Sadarbības virzieni jomu griezumā**

SADARBĪBAS VIRZIENS	SADARBĪBAS JOMAS
Transporta infrastruktūra, mobilitāte	<ul style="list-style-type: none"> ● esošo un perspektīvo transporta koridoru (t.sk. dzelzceļa) attīstība ● velomaršrutu izveide, marķēšana, reģionālu velosipēdu ceļu un Rīgas/Pierīgas savienojumu plānošana un integrēšana ● sadarbība mobilitātes jomā – vienota sabiedriskā transporta tīkla un sistēmas izveide
Rekreācija, tūrisms	<ul style="list-style-type: none"> ● tūrisma maršrutu un kopīgu tūrisma produktu izveide ● dabas aizsardzības plānu izveide ● dabas resursu izmantošana rekreācijai (iekšēji ūdeņi un ūdensmalas, rekreācijas mežu nodalīšana, kopšana, Pierīgas rekreācijas telpu tīklojums) ● kopīgu tūrisma (t.sk. ūdens tūrisma) maršrutu izveide ● aizsargājamo ainavu apvidus izmantošana ● sadarbības īstenošana ar Dabas aizsardzības pārvaldi
Publiskie ūdeņi	<ul style="list-style-type: none"> ● ezeru piekrastes apsaimniekošana un attīstība ● upju teritoriju apsaimniekošana un attīstība
Konkurētspēja	<ul style="list-style-type: none"> ● uzņēmējdarbības atbalsta īstenošana, veicinot reģionālo konkurētspēju
Publiskie pakalpojumi	<ul style="list-style-type: none"> ● sadarbība sporta jomā, t.sk. sadarbība sporta grupu uzturēšanā bērniem un jauniešiem ● sadarbība kultūras jomā ● veselības pakalpojumu attīstība ● sadarbība jaunatnes darbības jomā ● kopīgu veselības tūrisma pakalpojumu attīstība

4.4. Atbilstība vidēja termiņa vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Lai nodrošinātu pēctecību ar jaunizveidotā Siguldas novada plānošanas dokumentiem – Siguldas novada Stratēģiju un Siguldas novada Attīstības programmu, tika apskatīti visu līdzšinējo četru (Inčukalna, Krimuldas, Mālpils un Siguldas novada) pašvaldību plānošanas dokumentu uzstādījumi. Analizējot šos dokumentus, secināts, ka kopumā tām ir līdzīgas problēmas un līdz ar to arī attīstības izaicinājumi. Visu pašvaldību ilgtermiņa stratēģiskie un vidēja termiņa uzstādījumi ir vērsti uz cilvēka dzīves kvalitātes uzlabošanu, vides kvalitātes uzlabošanu un uzņēmējdarbības sekmēšanu.

Lai nodrošinātu sabalansētu un efektīvu novada attīstību, nepieciešama sadarbība ar kaimiņu pašvaldībām. Blakus esošo novadu pašvaldības arī šobrīd izstrādā jaunus ilgtermiņa un vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, tomēr var pieņemt, ka arī kaimiņu pašvaldību attīstības plānošanas procesos tiks ievērota plānošanas dokumentu pēctecība. Iepazīstoties ar kaimiņu pašvaldību spēkā esošajiem plānošanas dokumentiem, secināms, ka Siguldas novada ilgtermiņa un vidēja termiņa teritorijas attīstības nostādnes lielā mērā ir līdzīgas kaimiņu novadu pašvaldību izvirzītajiem attīstības mērķiem un prioritātēm (līdzšinējo pašvaldību griezumā), jo visām pašvaldībām ar normatīviem aktiem ir noteiktas izpildāmās funkcijas un misija.